

Nous escenaris i pactes de país

ENRIC MARÍN

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 20.03.10

L'any 1999, les eleccions al Parlament varen donar com a resultat un empat polític: Pasqual Maragall va obtenir més vots que Jordi Pujol, però la llista encapçalada pel veterà dirigent de CiU va obtenir més diputats. Aquell empat va significar un desglaç de la política catalana que està en l'origen d'un canvi de cicle polític que es va confirmar quan Esquerra va doblar la seva representació parlamentària quatre anys més tard. Efectivament, l'empat del 1999 va obrir la via a la reflexió sobre la necessitat d'incidir en les polítiques de contingut democràtic i nacional: de la consolidació d'una autoritat independent en el sector audiovisual (CAC) a l'actualització de l'autogovern. Per a la societat catalana, aprofundiment democràtic i impuls nacional eren i són requeriments imprescindibles per afrontar amb garanties els reptes de la nova modernitat que pren forma a recer de la globalització. I tots dos objectius requereixen acords transversals del catalanisme a Catalunya i a Madrid. És a dir, pactes de país. Alguns d'aquests pactes han estat possibles en els darrers anys, però una part important dels deures encara està pendent.

¿Quines són les condicions més favorables perquè s'acabin de desembarassar els camins dels pactes? Les darreres aproximacions demoscòpiques fetes públiques apunten d'una manera clara a una alternança de govern a Catalunya. És cert que continua havent-hi moltes variables fora de control. Però, ara mateix, els electors de CiU estan molt més motivats i mobilitzats que els de les forces d'esquerres. Doncs bé, algú pot pensar que una nova hegemonia del catalanisme de centredreta

pot significar una recuperació de l'impuls polític a Catalunya. Encara que només sigui per un eventual retorn a una situació de més estabilitat política i institucional. No dic que sigui una idea necessàriament forassenyada, però aquests dies s'han produït dos fets que qüestionen aquesta hipòtesi: el bloqueig en la renovació de la Sindicatura de Comptes imposat per l'aliança entre CiU i el PP i la negativa de CiU a incorporar-se a la iniciativa de treure càrrega electoral al debat sobre la immigració. Es tracta de dos fets molt simptomàtics. El primer il·lustra una de les xacres del sistema democràtic: la pràctica, característica de la política espanyola i catalana, de traslladar a les institucions independents o d'arbitratge la lògica de les majories i les minories parlamentàries. El segon encara és més inquietant: afecta un tema tan bàsic i sensible com la cohesió i la convivència.

Tendeixo a pensar que els pactes que Catalunya necessita serien molt més fàcils de construir amb la consolidació de l'esquema multipartidista i la cultura de govern de coalició que amb la instal·lació d'un nou hegemonisme.